

Riviersteden, herkenning en verandering

Donderdag 2 november 2000 is de Werkgroep Stedengeschiedenis te gast in Dordrecht. Ter gelegenheid van het verschijnen van de geschiedenis van Dordrecht, deel III organiseert Stadsarchief Dordrecht een symposium getiteld 'Riviersteden, herkenning en verandering'. Daarin komt niet alleen Dordrecht aan de orde, maar wordt ook een vergelijking getrokken met andere riviersteden, zoals Nijmegen, Deventer en Maastricht. De bijeenkomst vindt plaats in het Energiehuis, Noordendijk 148 te Dordrecht.

dagvoorzitter prof. dr. P. Kooij (RUG/LUW; hoofdredacteur Geschiedenis van Dordrecht, deel III)

12:45 ontvangst

13:00-13:10 opening door dr. Ch. Jeurgens, gemeentearchivaris van Dordrecht.

13:10-13:15 dagvoorzitter

13:15-13:50 Ruimtelijk: Dordrecht en Nijmegen

1. Prof. dr. ir. R. Smook, hoogleraar stedenbouwkunde Technische Universiteit Delft
2. Dhr. Van Beers, manager binnenstad gemeente Nijmegen (onder voorbehoud)

13:50-13:55 dagvoorzitter

13:55-14:30 Sociaal-economisch: Dordrecht en Deventer

1. Drs. F.J.W. Visser, hoofd Sociaal-Geografisch Bureau gemeente Dordrecht
2. Drs. J. van Lidth de Jeude, burgemeester van Deventer

14:30-14:35 dagvoorzitter

-----theepauze-----

14:50-15:25 Cultuur: Dordrecht en Maastricht

1. Dhr. P.C. Jorissen, directeur veilinghuis A. Mak Sinds 1839 BV te Dordrecht
2. Mr. Th.J. van Rensch, plaatsvervangend rijksarchivaris Rijksarchief in Limburg.

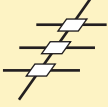
15:25-16:00 discussie

-----pauze-----

Ca. 16.30 presentatie en aanbieding van deel 3 van de Geschiedenis van Dordrecht.

Het symposium is gratis voor eenieder toegankelijk; schriftelijke aanmelding onder vermelding van 'symposium Riviersteden' bij Stadsarchief Dordrecht, Stek 13, 3311 XS Dordrecht, desgewenst per e-mail (Stadsarchief@kun.dordrecht.nl). U krijgt het programma en een routebeschrijving toegestuurd.

Namens de Werkgroep Stedengeschiedenis
Jan van den Noort (010-436 6014)

Riviersteden, herkenning en verandering

Waardoor is Dordt zo geworden als het nu is? En wat is daar zo typisch Dordts aan? Hoe is dat in andere riviersteden gegaan? Wat verbindt en scheidt de Nederlandse riviersteden? Hoe worden andere steden beïnvloed door de erfenis van het verleden? Welke kansen en beperkingen bood en biedt de ligging aan de rivier in het verleden en nu?

Die erfenis kan een welkom geschenk maar ook een loden last betekenen. De meest zichtbare erfenis is de vorm van de stad. Sommige riviersteden zijn tot vandaag de dag aan een kant van de rivier gebleven en hebben door enorme stadsuitbreidingen in een richting hun centrum steeds meer a-centrisch zien worden. Andere steden hebben al lang geleden de sprong over de rivier gemaakt. Sommige steden hebben zich in de loop van de tijd van het water afgekeerd, in andere steden geeft de rivier een enorme impuls aan economie en toerisme. Enkele steden hebben zwaar te lijden gehad van verwoesting van het centrum, veroorzaakt door de oorlog of door sanering, terwijl andere hun historische centrum na soms grote inspanningen hebben weten te bewaren.

De sociaal-economische situatie in de stad is al evenzeer een erfenis van het verleden. Dordrecht maakte in de laatste twee eeuwen de overgang van handelsstad naar industriestad door. Sinds de laatste decennia is een heroriëntatie naar een vernieuwde dienstensector gaande. Ook andere riviersteden hebben deze heroriëntatie moeten of willen doormaken. Hoe is de stand van zaken tegenwoordig? Welke rol is weggelegd voor het Grotestedenbeleid en hoe kunnen steden van elkaar leren?

En dan de cultuur van de stad. Van oudsher had Dordrecht een vooraanstaand en bloeiend cultureel leven. Tegenwoordig profileert het zich als monumentenstad, maar ook als dichtersstad. Op vele gemeentelijke publicaties prijken tegenwoordig enkele dichtregels. Ook in dit opzicht staat Dordrecht niet alleen. Tal van andere steden ontpoppen zich als culturele centra. Waar liggen de overeenkomsten en verschillen? Welke prioriteit heeft het cultuurbeleid?

Doel van het symposium is om per thema - ruimte, sociaal-economische situatie en cultuur - de Dordtse bevindingen te vergelijken met die van andere riviersteden. Deze steden zijn respectievelijk Nijmegen, Deventer en Maastricht, steden die op een bepaalde manier lijken op Dordrecht, maar op andere manieren weer heel verschillend zijn. Dat zal gebeuren in zes bijdragen, die ingaan op de vraag hoe de historische ontwikkelingen deze steden gevormd hebben en hoe zij met die erfenis omgaan. Tenslotte zal de vraag gesteld worden wat de gezamenlijke identiteit van de Nederlandse riviersteden is.